

Abstrakt

Cieľom tejto práce bolo preskúmať, do akej miery možno považovať Európsku úniu za normatívnu mocnosť vo vzťahu k Ruskej federácii. Európska únia sa vyvinula v jedného z najdôležitejších globálnych aktérov na medzinárodnej scéne a tento vývoj následne vyvolal sériu debát, ktoré sa snažili definovať konkrétne aktérstvo EÚ vo vzťahu k tretím stranám. Na jednej strane akadémia zdôrazňovala normatívne a hodnotové prvky Európskej únie ako celku, najmä v oblasti zahraničnopolitickej spolupráce, kde existuje zvýšený dôraz na význam hodnôt a noriem v porovnaní s ostatnými tradičnými aktérmi v medzinárodnom meradle. Na druhej strane štrukturálni realisti poskytli alternatívnu záujmovo orientovanú definíciu, podľa ktorej sa od členských štátov Európskej únie očakáva, že budú nasledovať spoločný prístup iba v prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s ich národnými záujmami, o ktorých sa tvrdí že vždy prevládajú. Tieto dva alternatívne pohľady na výskum poskytli tejto práci kritéria očakávaného správania, ktoré boli skúmané na konkrétnom prípade vízovej politiky Európskej únie voči Rusku. Presnosť týchto dvoch teoretických rámcov bola analyzovaná pomocou troch kritérií – vývoja politiky v čase, na základe jednoty členských štátov a diskurzu v rámci vízovej politiky. Empirické skúmanie ukázalo, že aj keď členské štáty nemuseli byť vždy jednotné v ich postoji v danej oblasti, v rozhodujúcom období počas anexie Krymu v roku 2014, bezpodmienečne prevládla normatívna agenda a jednota Únie. Z tohto dôvodu, pre uchopenie postavenia Európskej únie ako aktéra vo vzťahu k Rusku, diplomová práca dospela k záveru, že pri formovaní vonkajšej politiky normatívny prístup zohrával dôležitejšiu úlohu. Napriek tomu, realistický prístup nebol úplne odmietnutý, pretože do analýzy vniesol hĺbku, vďaka ktorej bolo možné oveľa lepšie porozumieť správaniu Európskej únie a to nielen v oblasti vízovej politiky.

Kľúčové slová

Európska únia, Normatívna mocnosť Európa, Ruská federácia, vízová politika, normatívne správanie, záujmovo správanie